

DOI No: <http://dx.doi.org/10.14225/Joh714>

TÜRKÇE EĞİTİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN İMLA KURALLARINI UYGULAMA BECERİLERİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRME

Esmâ DUMANLI KADIZADE*

Özet

Yazma, her insanda var olan bir ihtiyaç, duygu ve düşüncelerin yazılı olarak ifadesidir. Yazılı olarak ifade edilen duygu ve düşünceler ise imla denilen bir sisteme göre düzenlenir ki bu sistem öğrenciye ilköğretim 1.sınıftan itibaren Türkçe dersi programı çerçevesinde tanıtılmaya ve kazandırılmaya çalışılır. Yükseköğretime kadar devam eden bu süreç, yükseköğretim kurumlarında ise öğretmen yetiştirme programlarında yer alan yazılı anlatım dersleriyle son bulur. Araştırmamızın amacı ise Türkçe öğretmen adaylarının ilköğretim Türkçe dersi çerçevesinde kazandırılmaya çalışılan imla kurallarını üniversite öğrencisi olarak kullanım başarılarını sorgulamaktır. Bu bağlamda araştırmada öğretmen adaylarından farklı uygulamalar kapsamında yazılı metin oluşturmaları istenmiştir. Üç hafta süresince, üç ayrı konu başlığında yazma etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Türkçe öğretmeni adaylarının yazma metinleri incelenerek imla hataları tümdengelim analiz yöntemiyle analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Yazma Eğitimi, İmla Hataları, Türkçe dersi öğretim programı.*

A Skills Evaluation of the Turkish Teaching Department and Students in the Application of Spelling Rules

Abstract

Writing is essential for every human being to be able to express feelings and thoughts in written form. The written expression of thoughts and feelings is organized in within a system known as 'spelling rules'. The introduction and acquisition of these rules is encouraged in the Turkish educational system from the first year of primary school onward. This process, which continues through to the higher levels of education,

* Yrd. Doç. Dr., Mersin Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümü

culminates into expository writing courses, which are included in the teacher training programs in universities. The aim of this research is to question the ability of Turkish teachers to teach primary school's Turkish curriculum. In conducting this research, the teacher candidates were asked to create written texts. Three separate writing assignment topics were given for three weeks. The written texts were examined and the spelling was analyzed based on a deductive method of analysis.

Keywords: *Writing Education, Spelling Errors, Turkish Courses, Curriculum.*

Giriş

Yazma, dil becerileri içinde anlatmaya dayalı becerilerden olan “konuşma”nın bir nevi yazılı olarak ifade edilme şeklidir. Sever’e (2004: 24) göre “yazmak duyduklarımızı, düşündüklerimizi, tasarladıklarımızı, görüp yaşadıklarımızı, yazı ile aktarma eylemidir.” Özbay’a (2007: 115) göre ise “yazma insanın doğası gereği kendini dışa vurduğu davranışlardan birisidir.” Dolayısıyla yazma her insanda var olan bir ihtiyaç olup, duygu ve düşüncelerin yazılı olarak ifadesidir. Yazılı metnin belli bir yapıya göre düzenlenmesi gerekir ki, bu da imla ile sağlanır. “Yazılı metnin belirli bir imla sistemine göre yazılması bir zorunluluk arz ettiği için bu kavram ortaya atılmıştır. Dil değiştiği zaman, imlanın bir anlamı olmaz ve o da değişmek zorunda kalır.” (Özbay, 2014, 182)

İmla ise bir dilin belli kurallara göre yazıya geçirilmesidir. “Orhun alfabesinde kullanılan imla, bilinen en eski Türk imlasıdır. Türkler daha sonra kullandıkları Uygur ve Arap alfabelerine göre imla geliştirilmiştir. 1928 yılında kabul edilen Latin asıllı Türk alfabesi ses işaretlerine göre yeni bir imlanın doğmasına yol açmıştır. Aynı yıl dil encümenince çıkarılan birimla lügatı, 13 yıl boyunca kullanılmıştır. Daha sonra 1941’de Türk Dil Kurumu tarafından 23 yıl kullanılacak olan bu lügatin ikinci baskısı sayılan imla kılavuzu yayımlanmıştır.” (Gülensoy, 2000, 334)

“Genel olarak değerlendirdiğimizde harf sisteminin kullanıldığı yazılarda üç türlü imla sistemi vardır. Bunlar, 1) Sese (söyleyişe) bağlı imla düzeni 2) Kökene bağlı imla düzeni 3) Geleneğe bağlı imla düzeni. Alfabe sistemi uzun yıllar değişmemiş dillerde genellikle geleneğe bağlı imla düzeni hâkimdir. Böyle dillerdeki imla düzeni, başlangıçta sese ve kökene bağlı olsa da zaman içinde söyleyişte meydana gelen değişmeler imlaya yansıtılmadığı için imla, söyleyiş ve kökene bağlı olmaktan çıkar ve gelenekselleşmiş olur.” (TDK, 2000) Türk dilinin tarihi süreci göz önünde bulundurulduğunda farklı alfabe

Türkçe Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin İmla Kurallarını Uygulama Becerileri
Üzerine Değerlendirme

kullanımlarının olması ve ağız özelliklerinin standart dile yansması gibi durumlar imla problemlerine yol açmıştır. (Özby, 2014, 183)

Yazılı anlatımlarda ise imla kuralları büyük önem taşımaktadır. Öğrencilere imla kurallarının kazandırılması ilköğretim sürecinde başlar; Türkçe Dersi (1.-5. sınıflar) öğretim programında (2004) ve yine Türkçe Dersi (6.,7.,8., sınıflar) öğretim programında (2005) kazanımlar şöyle yer almaktadır:

1.sınıf	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Cümleye büyük harfle başlama, kişi ve yer adlarının ilk harfini büyük yazma (“Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar bütün yazma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.)
2.sınıf	Yazılarında imla kurallarını uygular. (Yazılarında sözlük ve imlâ kılavuzundan yararlanır.)	Cümleye büyük harfle başlama, adların tekil ve çoğul biçimleri, kişi, yer, mahalle, cadde, bayram adları, ay gün adlarının ilk harfini büyük yazma, şiir mısralarının ilk harfini büyük yazma, tarihi sağ üst köşeye yazma, başlığı farklı (kuralına uygun) yazma, başlıkla yazı arasında boşluk bırakma (Satır çizgisine dikkat ederek yazma, satırlara aynı hizadan başlama, sayfa kenarlarında uygun boşluk bırakma/ Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımların hepsi, yapılacak bütün yazma etkinliklerinde göz önüne alınmalıdır.)
3.sınıf	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Cümleye büyük harfle başlama; ülke, ulus, kıta, kişi, yer ve hayvan adlarının ilk harfini büyük yazma; şiir mısralarının ilk harfini büyük yazma vb. (Yazma Kurallarını Uygulama” başlığı altındaki kazanımlar, gözlem formu, öğrenci ürün dosyası, çalışma yaprakları kullanılarak ve yazma çalışmaları ile değerlendirilebilir.)
4.sınıf	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Dil, din, gezegen, yıldız, savaş, devir, çağ ve kurum adlarının ilk harfi büyük yazdırılmalıdır. Soru edatı (mı) ile “de” ve “ki” bağlaçları verilmelidir.
5.sınıf	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Dil, din, gezegen, yıldız, savaş, devir, çağ ve kurum adlarının ilk harfi büyük yazdırılmalıdır. Soru edatı (mı) ile “de” ve “ki” bağlaçları verilmelidir.
6.sınıf	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Kalınlık-incelik uyumu, ünsüz benzeşmesi ve ünlü düşmesine uğrayan kelimelerin (hiçbir, hiçbir şey, herhangi bir, her şey vd.), soru eki mi'nin, bağlaç olan de ve ki'nin, kısaltmalar ve kısaltmalara getirilen eklerin yazımı.

Esmâ Dumanlı Kadızade

		Büyük harflerin kullanımı Sayıların yazımı Bileşik kelimelerin yazımı Ses olaylarına dayalı yazım kuralları
7.sınıf	Yazılarında imla kurallarını uygular	Yazımı karıştırılan kelimelerin (hiçbir, hiçbir şey, herhangi bir, her şey vd.) yazımı Büyük harflerin kullanımı Sayıların yazımı Bileşik kelimelerin yazımı
8.sınıf	Yazılarında imla kurallarını uygular.	Yazım kurallarını kavrayarak uygular.

Belirtilen kazanımları, öğrencilerin sadece kuralları bilmeleriyle sağlanması mümkün olmayacaktır. Kazanımlar yazılı uygulamalar yapılarak pekiştirilecektir.

İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu'nda "Yazma, zihindeki duygu, düşünce ve bilgilerin yazılı olarak ifade edilmesidir. Bunun için öğrencilerin dinledikleri ile okuduklarını iyi anlamaları ve zihinlerinde yapılandırmaları gerekmektedir. Yazma süreci ön bilgileri gözden geçirme, düzenleme ve aktarma olmak üzere üç aşamayı içermektedir. Yazmaya zihinde yapılandırılmış duygu, düşünce ve bilgilerin gözden geçirilmesiyle başlanmaktadır. Yazının amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenerek yazılacak bilgiler seçilmektedir. Seçilen bilgiler çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilerek düzenlenmektedir. Düzenleme sonucu aktarılmasına karar verilen duygu, düşünce ve bilgiler, harf, hece, kelime ve cümleler aracılığıyla aktarılmaktadır. Yazma becerileri bu üç aşamadaki çalışmalarla geliştirilmektedir." derken yazma sürecinin düzenleme aşamasında imla kurallarının uygulanması yer almaktadır ancak bunun programda açık olarak yansıtılması İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (6,7,8. sınıflar)'nda yazma becerisi ile ilgili açıklama bölümünde:"Hikâye, roman, şiir gibi türlerde ürün vermek, bireysel yetenek ve yaratıcılık gerektirse de öğrencilerin duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini doğru, açık, anlaşılır ve yazma kurallarına uygun şekilde anlatmaları yazma tekniğine uygun bilgi ve beceriler kazandırılarak sağlanabilir. Bu düşünceden hareketle programda yazmayla ilgili olarak yazma kurallarını uygulama, planlı yazma, farklı türlerde metinler yazma, kendi yazdıklarını değerlendirme, kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma, yazım ve noktalama kurallarını kavrama ve uygulama" ile ilgili amaçlara yönelik kazanımlar yer alacaktır.

Türkçe Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin İmla Kurallarını Uygulama Becerileri Üzerine Değerlendirme

İlköğretimde Türkçe dersiyle başlayan imla kuralları ve noktalama işaretleri edimi yükseköğretime kadar devam eder. Yükseköğretimde ise öğretmen yetiştirme programlarında yer alan yazılı anlatım ve yazma becerisi dersleriyle son bulur. Araştırmamızın amacı ise Türkçe öğretmen adaylarının imla kurallarını doğru kullanım becerilerini sorgulamaktır. Bu amaçla araştırma kapsamında şu sorulara cevap aranacaktır;

- 1- Türkçe öğretmen adayları yazılı metinlerinde imla kurallarını uyguluyor mu?
- 2- Türkçe öğretmen adayları yazılı metinlerinde hangi imla kurallarında hata yapıyor?
- 3- Türkçe öğretmen adaylarının en çok hata yaptıkları imla kuralı hangisidir?

Yöntem

Öğretmen adaylarının yazma metinleri incelenerek imla hataları tümdengelim (Patton; 2002, 453-455) analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Tümdengelim yönteminde, diğer yöntemlerde olduğu gibi analiz sonuçlarından yola çıkılarak tespit edilen kodlar kullanılmaz. Daha önceden teorik çerçevede var olan yahut literatürde hazır bulunan, belirlenmiş kodlar kullanılarak veriler analiz edilmektedir. Araştırma kapsamında, Türkçe öğretmeni adaylarının yazma etkinlikleri çerçevesinde oluşturdukları metinlerde yaptıkları imla hataları analiz yaklaşımına göre tespit edilmiştir. Kategori ve kodlar tablolar halinde verilmiştir.

Araştırmada öğretmen adaylarından farklı uygulamalar kapsamında yazılı metin oluşturmaları istenmiştir. Üç hafta süresince, üç ayrı konu başlığında yazma etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Birinci hafta öğretmen adaylarıyla “Bireyi suça iten toplum mudur? Yoksa bireyin kendisi midir?” tartışma konusu kapsamında yazma metinleri oluşturulmuştur. İkinci hafta öğretmen adaylarından, kendilerini insan dışında bir objenin yerine koyup, bir süreliğine bu unsur olduklarını düşünerek yazılı metin oluşturmaları istenmiştir. Üçüncü hafta ise öğretmen adaylarından kampüs bahçesinde, baharı hissederek “Bahar ve ...” temalı konu başlığı altında yazma metinlerini oluşturmaları istenmiştir.

Veri Analizleri ve Bulgular

Araştırma kapsamında 1. hafta 19 kişi, 2. hafta 21 kişi, 3. hafta 18 kişi ile çalışılmış, toplam 58 yazılı metin taranmıştır. 22 metinde hiçbir imla hatası gözlenmediği için araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. 36 metinde ise toplamda erkeklerin metinlerinde 55 hata, kızların metinlerinde ise 43 hata tespit edilmiştir.

Tablo 1

ETKİNLİK 3.HAFTA	Cinsiyete Göre İmla Hataları Sayısı	
KONULAR	KIZ	ERKEK
“Bahar ve ...” temalı konu hakkında	f:10	f:12

Tablo 2

ETKİNLİK 2.HAFTA	Cinsiyete Göre İmla Hataları Sayısı	
KONULAR	KIZ	ERKEK
“Senin Yerine Ben” adlı etkinlik hakkında	f:26	f:16

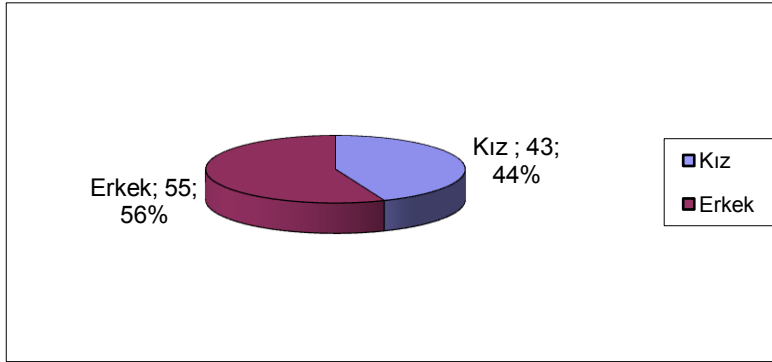
Tablo 3

ETKİNLİK 1.HAFTA	Cinsiyete Göre İmla Hataları Sayısı	
KONULAR	KIZ	ERKEK
“Bireyi suça iten toplum mudur? Yoksa bireyin kendisi midir?” adlı tartışma konusu hakkında	f:7	f:27

Türkçe Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin İmla Kurallarını Uygulama Becerileri
Üzerine Değerlendirme

Tablo 1, Tablo 2, Tablo 3 birlikte değerlendirildiğinde, erkeklerin kızlara oranla daha çok imla hatası yaptığı görülmüştür. Erkeklerin hata oranı % 56 iken, kızların hata oranı % 44'tür.

Tablo 4: Cinsiyete Göre Yazılı Metinlerdeki Toplam İmla Hataları Oranı

Araştırma amaçları kapsamında üç etkinlikte yazma metinlerinde görülen hatalar ve frekans değerleri ise aşağıdaki gibidir;

Tablo 5: Kodlar ve frekans değerleri

İMLA HATALARI	ETKİNLİK 1	ETKİNLİK 2	ETKİNLİK 3
1-De bağlacının yazımı (f:33)	f:10	f:16	f:7
2-Ki bağlacının yazımı (f:3)	-	f:1	f:2
3-Mi edatının yazımı (f:1)	-	f:1	-
4-Bileşik sözcüklerin yazımı (f:42)	f:16	f:18	f:8
5-Kelimenin yanlış yazılması (f:6)	f:3	f:2	f:1
6-Büyük harflerin kullanılışı (f:14)	f:5	f:5	f:4

Araştırma sorularını değerlendirecek olursak, yazma etkinliklerinden yola çıkılarak öğretmen adaylarının genel olarak imla kurallarını uyguladıkları ancak Tablo 5'te belirtilen kategorilerde hatalar yaptıkları görülmüştür. Frekans değerlerine göre incelendiğinde ise en çok hata yapılan kodun "bileşik sözcükler" (f:43) olduğu tespit edilmiştir. İkinci sırada hata yapılan kodumuz ise "de bağlacı" (f:33) dir. Üçüncü sırada hata yapılan kodumuz "büyük harf"

(f:14)'tür. Diğer hata kodları ise, “kelimenin yazımı” (f:6), “ki bağlacı” (f:3) ve “mi edatı” (f:1)'dir.

Tablo 6. Kategori ve Kod Tanım Tablosu (Scott, Mortimer ve Aguiar, 2006).

Kategori: İmla Hataları			
Kodlar	Tanım (Kodun Tanımı)	Örnek (Öğretmen adaylarının hataları)	
1-Bileşik sözcükler	Türkçede birleşik sözcükler belli kurallar çerçevesinde bitişik veya ayrı yazılır. Bu kurallardan birisi de “biraz, birkaç, birkaçı, birtakım, birçok, birçoğu, hiçbir, herhangi belirsizlik sıfat ve zamirleri de gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır.	Bir çok (yanlış)- Birçok (doğru) Ve ya (yanlış)- veya (doğru) Herşey (yanlış)- her şey (doğru)	
2-De bağlacı	De bağlacı: “Kendinden önce gelen kelimedden ayrı yazılır; ancak kendinden önceki kelimenin son ünlüsüne göre büyük ünlü uyumuna uyar. Bağlacın ünsüzü hiçbir zaman değişmemekte t olmamaktadır.” (Gülensoy; 2000, 321)	esna da (yanlış)- esnada (doğru) hırsızlık ta (yanlış)- hırsızlık da (doğru)	
3-Büyük harfin yazımı	“Türkçede cümlelerin ilk harfi büyük yazılır, bunun için ilk kelimenin özel ve cins isim olduğuna bakılmaz. Özel adlar büyük harfle yazılır.” (Gülensoy; 2000, 322)	...arıyorum. Özgürlüğüm...(yanlış) ...arıyorum. Özgürlüğüm...(doğru)	
4-Kelimenin yanlış	Kelimelerin yazılışlarıyla	Teşfik (yanlış)- teşvik(doğru)	

Türkçe Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin İmla Kurallarını Uygulama Becerileri
Üzerine Değerlendirme

yazımı	ilgili yapılan hatalardır. Arap ve Fars kökenli kişi ve yer adları Türkçenin ses ve yapı özelliklerine göre yazılır.	Absürd(yanlıı)-absürt(doğru) Rütüı (yanlıı)- rötüı(doğru)
5-“Ki” bağlacı	“Farsçadan Türkçeye geçen ve bağlacı olan “ki” kelimeye ayrı yazılır. Bazı kelimelerde “ki” bağlacı kalıplaıııtır. Bu kelimelerde “ki” bitiiiktir: Sanki, halbuki, oysaki..” (Gülensoy; 2000, 321)	bilmezlerki (yanlıı)- bilmezler ki (doğru)
6-“Mi” edatı	“Mi soru eki”, kendinden önce gelen kelimedenden ayrı yazılır; ancak kendinden önceki kelimenin son ünlüsüne göre ünlü uyumlarına uyar.	böylemi? (yanlıı)- böyle mi? (doğru)

Değerlendirmeler

Öğretmen adaylarının yazılı metinlerdeki imla hataları incelendiğinde, bu imla kurallarının Türkçe dersi öğretim programının (1.ve 5. sınıf) ve Türkçe dersi öğretim programının (6.7.8. sınıflar) kazanımları arasında yer alan imla kuralları olduğu görülmüştür. Bunlar; bileşik sözcüklerin yazımı, “de” ve “ki” bağlacının yazımı, büyük harfin yazımı, kelimelerin yazımı, “mi” soru ekinin yazımı olarak sıralanmıştır. Hataların sıklığı, belirtilen kategorilerdeki imla kurallarının tam olarak kavranmadığını gösterirken, Türkçe öğretim programındaki kazanımların uygulama noktasındaki eksikliği yansıtmaktadır. Öğretmen adaylarının ilköğretimden yükseköğretime gelinceye dek bu konudaki eksiklikleri düşünüldüğünde ise dilin en zor kazanılan yazma becerisi ile ilgili uygulama eğitimlerinin yetersiz olduğu düşünölmektedir. Aynı zamanda uygulamaların geri dönütlerindeki aksaklıklardan da söz edilebilir.

Arıcı (2008, 216) çalışmasında üniversite öğrencilerinin yazılı anlatım hatalarını tespit etmiş, bu araştırmanın sonucunda, öğretmen adaylarının %68.6 oranında imla hataları yaptıklarını ortaya koymuştur. İmla hatalarının nedenini ise uygulama eksikliği olarak belirlemiştir.

Arıcı ve Ungan (2008, 320)’ın araştırmalarında, ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım çalışmalarını incelemişler ve öğrencilerin

%78.9 oranında imla hataları yaptıklarını tespit etmişlerdir. Değerlendirmede ise öğrencilerin yazmaya karşı motivasyonlarını artırmak için genel seçme sınavlarında kompozisyon çalışmalarının da yaptırılacağı önerisinde bulunmuşlardır.

Oğuzkan (2001) ise çalışmasında imla kurallarının dilimize tam anlamıyla bir türlü oturmuyuşunda, “kuralların dilimize egemen kılınmuyuşunda yazım kılavuzlarında aynı yazım alanlarıyla ilgili sık sık kural değiştirilmesi, kuralların uygulanmasında etkili bir yaptırım uygulanmaması, yanlı bazen kasıtlı bir yabancı dil hayranlığı sonucu, sözde aydınlarımızın yabancı dillerin imla alışkanlıklarından kendilerini kurtaramayışları” (Oğuzkan, 2001, s.314) gibi nedenleri öne sürmüştür.

Sonuç olarak Gülensoy (2000; 334)’un, “Dilin imlası ile sık sık oynamak, onu gelişi güzel değişikliklere zorlamak, o dili kullanan milletin fertlerinde büyük bir anlaşma, haberleşme zorluğu yaratır. En iyi imla şüphesiz en kolay en anlaşılır imladır. Türkçenin imlasında her sesi kendi harfi ile yazmak esası kabul edilmiştir. Yazı dillerinin amacı bir memlekette konuşulan dilin bölgeler arası farklarını kaldırarak dilde birliği sağlamaktır.” düşüncesinden hareketle Türkçeyi doğru konuşan ve imlasıyla birlikte doğru yazan bireyler yetiştirebilmek için öğretim programlarının gözden geçirilerek, öğrencinin aktif yazma uygulamalarıyla imla kurallarını kazanımları sağlanmalıdır.

Türkçe öğretmen adaylarının, bireysel anlamda okuma eksiklikleri giderilmeli, bu yolla imla hataları en aza indirilmelidir. Ayrıca yükseköğretime geçmeden öğrencilere 100 temel eseri okuma zorunluluğu getirilmelidir. Okumayla birlikte yazma faaliyetleri arttırılmalıdır. Böylece öğrenciler, kural olarak bildikleri hususları, yazarken metin üzerinde de doğru uygulama yetisi kazanacaklardır.

KAYNAKÇA

ARICI Ali Fuat, UNGAN Suat (2008) “İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Çalışmalarının Bazı Yönlerden Değerlendirilmesi” Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, S.20, 317-328

ARICI, A.F. (2008), “Üniversite Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Hataları”, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi XXI (2), 209-220

GÜLENSOY, Tuncer (2000) Türkçe El Kitabı, Akçağ Yayınları, Ankara

İMLA KLAUVUZU (2000), Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları

MEB (2006) İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (6,7,8. sınıflar)

MEB (2009) İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu

OĞUZKAN, Ali (2001), Örneklerle Türkçe ve Kompozisyon Bilgileri, MEB Yayınları, İstanbul

ÖZBAY, M (2014) Yazma Eğitimi, Ankara: Pegem Akademi

ÖZBAY, M. (2007) Özel Öğretim Yöntemleri II. İkinci baskı, Ankara: Öncü kitap

PATTON, M.Q (2002) Qualitative Research& Evaluation Methods (3th, Ed) Thousand Oak: Sage Publications. pp 453-454

SCOTT.P.H, MORTİMER, E.F. & AGUIAR .O.G.(2006). The Tension Between Authoritative and Dialogic Discourse: A Fundamental Characteristic of Meaning Making Interactions in High School Science Lessons. Wiley Periodicals, Inc. Sci Ed 90, 605– 631.

SEVER, S (2004) Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme. 4.baskı, Ankara: Anı Yayıncılık